

Zonder Jozef

Pas tijdens het uitpakken van de kerststal, op kerstavond rond halfnegen, herinnerde ze zich dat Jozef nog in de tuin lag. Links van de hibiscus, in de tuin van hun vorige huis. Ze moest hem daar weghalen, vanavond nog. Morgen kwamen de kinderen en kleinkinderen, een kerstfeest zonder Jozef kon niet.

Elf maanden geleden had ze het vijftien centimeter hoge olijfhouten beeldje, in aluminiumfolie gewikkeld en daaromheen een boterhamzakje, in de grond gestopt, twee vuisten diep. Een Jozef in de tuin is gunstig voor de verkoop van een huis, had ze ergens gelezen. Hoewel ze niet bijgelovig was, nog nooit iets had op- of omgehangen om boze krachten af te weren dan wel geluk aan te trekken, had ze geen moment gearzeld. Met een kwakkelende huizenmarkt mocht je geen middel onbeproeft laten.

Na Baukes dood leek het huis te groot voor haar alleen. Niet door de afmetingen of het aantal kamers, maar omdat zij zich zo iel voelde, een schim van zichzelf. Toen er een halfjaar verstreken was besloot ze het huis in de verkoop te zetten. Weken besteedde ze aan opruimen, sorteren, weggooien, pas daarna durfde ze een makelaar uit te nodigen. De vrouw hield maar niet op te benadrukken dat, hoewel zij het huis erg charmant vond, jonge mensen andere eisen stelden. Die wilden het ‘leeg en strak’.

Als de voormalige, in de jaren zestig gerenoveerde bakkerij in Huizen iets niet was, was het leeg en strak. Op de bovenverdieping had Bauke naast de bestaande slaapkamers nog drie kamertjes getimmerd. Ondanks haar opruimactie leken die kleiner dan ze waren door de kratten met speelgoed, badmintonrackets en schaatsen in alle maten. Op de overloop stonden – strak tegen de muur, dat wel – twee kisten met kampeerspullen. Dege-lijke tenten van Carl Denig, de scheerlijnen netjes opgerold, de haringen in speciale zakjes. Bij iedere familie-bijeenkomst probeerde ze het weer: iemand misschien interesse in een tent? Maar de kinderen hadden zo hun eigen ideeën over wat vakantie was en daar kwam geen tent in voor. Ze keken een beetje vies als ze erover begon, alsof ze hun voorstelde een oude ongewassen jurk af te dragen. Door hun onwil de tenten zelfs maar te bekijken of nog eens door hun oude bezittingen te gaan, werd het huis maar niet leeg en strak. En dat moest volgens de makelaar, anders had het geen zin om een fotograaf langs te sturen.

‘Waar wacht je nog op, Inge,’ had een buurvrouw op een dag gevraagd, ‘waarom staat er nog geen bord in de tuin? Nog niks op Funda?’

‘Omdat het niet... strak is,’ antwoordde Inge. Ze voelde zich net een veel te dikke vrouw die in afzienbare tijd dertig kilo moest zien kwijt te raken. Het was onmogelijk, wat deed ze zichzelf aan. Maar met hulp van haar energieke burens was de klus zo geklaard. Zes keer rijden naar de dichtstbijzijnde kringloopwinkel en het huis oogde zo strak dat het op de foto mocht.

Ondanks Jozef had het nog ruim een halfjaar geduurd. Ze had de beproeving van veertien bezichtigingen doorstaan, en evenzovele appeltaarten in de oven en overall bloemen, alsof ze keer op keer jarig was en niet in de rouw. Begin juli had ze het huis eindelijk verkocht aan twee mannen, een stel dat een groot deel van het jaar op Bali woonde. Voor en tijdens de verhuizing had ze er nog weleens aan gedacht, zelfs een notitie van gemaakt: *N.B. niet vergeten Jozef opgraven!* Maar de ene keer regende het te hard, dan weer stond het perk net in bloei, daarna had ze het te druk met wennen in het nieuwe appartement. Pas in november, toen haar kinderen over Kerstmis begonnen – ‘eerste kerstdag gewoon bij jou, mama, zoals altijd, dat vind jij toch ook het fijnst?’ –, dacht ze weer aan het beeldje. Ze had de nieuwe bewoners gebeld dat ze nog iets had laten liggen, in de tuin, maar toen ze begin december eindelijk een afspraak gemaakt hadden voor het een paar dagen.